

Kolmapäev, 14. detsember 2011

ELi terrorismivastase võitluse poliitika

P7_TA(2011)0577

Euroopa Parlamendi 14. detsembri 2011. aasta resolutsioon ELi terrorismivastase võitluse poliitika peamiste saavutuste ja edasiste ülesannete kohta (2010/2311(INI))

(2013/C 168 E/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse põhiõiguste hartat, Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3 ja 6 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu asjaomaseid artikleid,
- võttes arvesse 2003. aastal vastu võetud Euroopa julgeolekustrateegiat ⁽¹⁾ ja selle 2008. aasta rakendusaruannet ⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsust 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta ⁽³⁾, mida on muudetud raamotsusega 2008/919/JSK ⁽⁴⁾, ja eelkõige selle artiklit 10 ohvrite kaitse ja abistamise kohta,
- võttes arvesse 2005. aasta Euroopa Liidu terrorismivastast strateegiat ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastast Euroopa Liidu strateegiat ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Stockholmi programmi „Avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitseks“ ⁽⁷⁾ ning komisjoni 20. aprilli 2010. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele pealkirjaga „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala Euroopa kodanikele: Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava“ (KOM(2010)0171),
- võttes arvesse Europoli 2011. aasta aruannet terrorismi olukorra ja suundumuste kohta ELis (TE-SAT 2011),
- võttes arvesse komisjoni 20. juuli 2010. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa Liidu terrorismivastase võitluse poliitika: peamised saavutused ja edasised ülesanded“ (KOM(2010)0386),
- võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori 24. novembri 2010. aasta arvamust teatise „ELi terrorismivastase võitluse poliitika: peamised saavutused ja edasised ülesanded“ ⁽⁸⁾ kohta,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust teatise „ELi terrorismivastase võitluse poliitika: peamised saavutused ja edasised ülesanded“ ⁽⁹⁾ kohta;

⁽¹⁾ Turvaline Euroopa paremas maailmas – Euroopa julgeolekustrateegia, mis võeti vastu 12. detsembril 2003 Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel ja mille koostamise eest vastutas ELi kõrge esindaja Javier Solana.

⁽²⁾ Aruanne Euroopa julgeolekustrateegia rakendamise kohta „Julgeoleku tagamine muutuvus maailmas“, S 407/08.

⁽³⁾ EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3.

⁽⁴⁾ ELT L 330, 9.12.2008, lk 21.

⁽⁵⁾ Nõukogu dokument 14469/4/2005.

⁽⁶⁾ Nõukogu dokument 14781/1/2005. Strateegia vaadati läbi 2008. aasta novembris. Nõukogu dokument 15175/2008.

⁽⁷⁾ ELT C 115, 4.5.2010, lk 1.

⁽⁸⁾ ELT C 56, 22.2.2011, lk 2.

⁽⁹⁾ SOC 388 - CESE 800/2011.

Kolmapäev, 14. detsember 2011

- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „ELi sisejulgeolekustrateegia toimimine: viis sammu turvalisema Euroopa suunas“ (KOM(2010)0673),
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu 1983. aasta vägivaldsete kuritegude ohvrite hüvitisi käsitlevat konventsiooni (CETS nr 116), Euroopa Nõukogu 2005. aasta terrorismi tõkestamise konventsiooni, (CETS nr 196), Euroopa Nõukogu 2005. aasta suuniseid terroriaktides kannatanute kaitsmise kohta, Euroopa Nõukogu 2006. aasta soovitus (2006)8 kuriteohvrite abistamise kohta ning komisjoni 2011. aasta ettepanekut võtta vastu direktiiv, millega kehtestatakse kuriteohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded (KOM(2011)0275),
 - võttes arvesse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi vahetähtsust ja rohelist raamatut pealkirjaga „Probleemid ja võimalused: ELi teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise ühise strateegilise raamistiku arendamine”,
 - võttes arvesse oma mitmeid resolutsioone terrorismivastase võitluse kohta,
 - võttes arvesse nõukogu 27. detsembri 2001. aasta määrust (EÜ) nr 2580/2001 teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangute kohta terrorismivastaseks võitluseks ⁽¹⁾ ning nõukogu 27. detsembri 2001. aasta ühist seisukohta 2001/931/ÜVJP terrorismivastaste erimeetmete rakendamise kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi (A7-0286/2011),
- A. arvestades, et pärast 2001. aasta 11. septembri koletislikke rünnakuid iseloomustab 21. sajandi esimest kümnendit eriti Ameerika Ühendriikide jaoks nn terrorismivastane sõda; arvestades, et kuigi nimetatud või muud sama mastaapsed rünnakud ei leidnud aset Euroopa pinnal, toimus nende kavandamine ja ettevalmistamine osaliselt Euroopas, ning et paljud eurooplased pidasid seda rünnakuks nende väärtuste ja elustiili vastu;
- B. arvestades, et 21. sajandil on Euroopa Liit olnud üha enam terrorismi sihtmärgiks ja ohvriks ning seisab silmitsi pideva ohuga;
- C. arvestades, et pärast 11. septembri 2001. aasta rünnakuid Ameerika Ühendriikides ELi pinnal toimunud tõsised terrorirünnakud, sealhulgas 2004. aastal Madridis ja 2005. aastal Londonis, on oluliselt mõjutanud ELi kodanike ühist turvatunnet;
- D. arvestades, et Europoli 2011. aasta ülevaates terrorismi olukorra ja suundumuste kohta ELis (TE-SAT 2011) öeldakse, et Euroopas valitseb endiselt tõsine terrorirünnakute oht ning terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse sidemed näivad tugevnevat, samuti juhitakse tähelepanu asjaolule, et 2006. aastaga võrreldes on vähenenud separatistide terroriorganisatsioonide sooritatud või neile omistatud rünnakute osakaal, ehkki need moodustavad endiselt enamiku ELis toimepandud terrorirünnakutest;
- E. arvestades, et Stockholmi programmis nimetatakse kaht sisejulgeolekut ähvardavat ohtu – rahvusvahelist terrorismi ja organiseeritud kuritegevust, mis on sageli seotud samade tegevusvaldkondade, näiteks relvade ja narkootikumide salakaubandusega,

⁽¹⁾ EÜT L 344, 28.12.2001, lk 70.

⁽²⁾ EÜT L 344, 28.12.2001, lk 93.

Kolmapäev, 14. detsember 2011

- F. arvestades, et terrorism ei ole viimase aja ilming; arvestades, et viimastel kümnenditel on tekkinud sellised uued terrorismi liigid nagu küberterrorism, ning terrorivõrgustike ülesehitus, vahendid ja rahastamine on muutunud keerulisemaks, mis muudab terroriohu veelgi mitmetahulisemaks; arvestades, et terrorismivastane võitlus on alati kuulunud liikmesriikide pädevusse ning tavapärase õiguskaitsemeetmete valdkonda; arvestades, et 2001. aasta 11. septembri, Madridi ja Londoni rünnakud muutsid põhjalikult terrorismi kui nähtuse käsitlust ning terrorismivastase võitluse viise ja vahendeid; ning arvestades, et nende rünnakute tagajärjel on terrorismist saanud küsimus, mis mõjutab liikmesriikide riikliku julgeoleku kõrval kogu ELi julgeolekut, ja seda hoopis teistsuguses õiguslikus raamistikus;
- G. arvestades, et ühemõttelised rahvusvahelised terrorismi mõisted küll puuduvad, kuid EL määratles terroristlike kuritegude mõiste oma raamotsuses 2002/475/JSK;
- H. arvestades, et rahvusvaheline koostöö on hädavajalik selleks, et võtta terrorismilt selle finants-, logistiline ja operatiivne tugi;
- I. arvestades, et ehkki ELi liikmesriikides on erinevad terrorismikogemused ja terroriohu tase, on vaja ELi ühist lähenemisviisi, kuna terroristlikud operatsioonid on sageli üleeuroopalised ning terroristid kasutavad oma tegude toimepanemisel ära erinevusi Euroopa seadustes ja terrorismivastase võitluse võimekuses ning piirikontrolli kaotamist;
- J. arvestades, et ELi kodanikud ja ka muud isikud tahavad, et nende ohutus ja julgeolek oleksid ELis ja mujal tagatud, ning ELil on sellega seoses oluline roll;
- K. arvestades, et terroriaktid ohustavad tõsiselt inimõigusi, ähvardavad demokraatiat, püüavad destabiliseerida õiguspäraselt ametisse seatud valitsusi, õõnestavad pluralistlikke kodanikuühiskondi ning muudavad küsitavaks üldise ideaali elada hirmu tundmata;
- L. arvestades, et terrorismivastase võitluse poliitika eesmärk peaks olema võidelda terrorismi eesmärkide ja terroritegude toimepanemise vastu, millega püütakse purustada vabade, avatud ja demokraatlike ühiskondade alusstruktuurid; arvestades, et terrorismivastase võitluse peaesmärk peab olema nimetatud demokraatliku ühiskonna alusstruktuuride kaitse ja tugevdamine, milleks tuleb tugevdada kodanikuõigusi ja demokraatlikku kontrolli, tagada Euroopa kodanike julgeolek ja ohutus, teha kindlaks ja võtta vastutusele terroriaktide sooritajad ning reageerida terrorirünnakute tagajärgedele kaasamispoliitika, piiriülese politsei- ja õiguslaselise koostöö ning tulemusliku ja kooskõlastatud ELi tasandi strateegiaga; arvestades, et terrorismivastase võitluse poliitika tulemuslikkust tuleb mõõta nimetatud eesmärkide suhtes; ning arvestades, et terrorismivastases võitluses toob kõige tõenäolisemalt edu keskendumine vägivaldse äärmusluse ja vägivalda eskaleerumise ennetamisele;
- M. arvestades, et Euroopa Liidu terrorismivastase võitluse strateegia peab tegelema lisaks terrorismi tagajärgedele ka selle põhjustega;
- N. arvestades, et terrorismi tõkestamise ja mahasurumise üks keskne lõik on võitlus vägivaldse äärmusluse vastu;
- O. arvestades, et terrorismivastane võitlus tähendab võitlust kõigi terrorismi liikide vastu, nagu näiteks küberterrorism, uimastiäri seotud terrorism ja terrorirühmituste seosed mitmesuguse kriminaalse tegevusega ning terroristide tegevuse käimas hoidmiseks kasutatav taktika (näiteks ebaseaduslik rahastamine, raha väljapressimine, rahapesu ja terrorirühmituste tegutsemine näiliselt seaduslike üksuste või institutsioonide kattevarjus);

Kolmapäev, 14. detsember 2011

- P. arvestades, et terrorism on riiklik probleem, mistõttu demokraatlike institutsioonide ülesanne on välja töötada ja säilitada terrorismivastased põhisuunad ning püüda saavutada võimalikult suuremat poliitilist ja ühiskondlikku konsensust; arvestades, et demokraatlik terrorismivastane võitlus, mis peab toimuma õigusriigi ja seaduslikkuse raames, on kõigi demokraatlikes institutsioonides esindatud poliitiliste erakondade, nii valitsus- kui ka opositsioonierakondade kohus; ning arvestades, et seepärast on soovitatav jääda terrorismivastase võitluse poliitika sellise määratluse juurde, mille kohaselt see on kõigis demokraatlikes ühiskondades erakondade õiguspärase vastasseisu ning seega valimisvõitluse tagajärjel moodustatud valitsuste ülesanne;
- Q. arvestades, et terrorismivastase võitluse poliitika kulude ja kasu mõõtmine on mõistlik, kuna poliitikakujundajad peaksid teadma, kas nende otsustel on soovitud mõju, ning kodanikel on õigus nõuda oma valitud esindajatelt vastutamist;
- R. arvestades, et kümme aastat pärast maailma vapustanud rünnakuid on aeg teha kokkuvõtte terrorismivastase võitluse saavutustest; arvestades, et hindamine võimaldab tõhusamat ja tulemuslikumat poliitika kujundamist ning igas moodsas demokraatias tuleb poliitilisi otsuseid pidevalt hinnata ja revideerida;
- S. arvestades, et märkimisväärselt vähe on tehtud selle hindamiseks, mil määral on ELi terrorismivastase võitluse poliitikas seatud eesmärgid täidetud; arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud ELi terrorismivastase võitluse poliitika põhjalikku hindamist, kuna hindamine on poliitikakujundajate vastutuse ja nende tegevuse läbipaistvuse eeltingimus; arvestades, et ELi terrorismivastase võitluse poliitika nõuetekohase hindamise puudumine on peamiselt tingitud asjaolust, et suur osa sellest viiakse ellu luure- ja julgeolekupoliitika valdkonnas, kus salastamine on tavapärane;
- T. arvestades, et terrorirünnakutega on korduvalt püütud tekitada suuri inimkaotusi, mis seab ohtu olemasoleva institutsioonilise suutlikkuse;
- U. arvestades, et terroristid ründavad oma eesmärgi, demokraatia hävitamise nimel süütuid tsiviilelanikke; arvestades, et terrorirünnakutes viga saanud, kahju kandnud või oma lähedasi kaotanud isikutel on õigus meie abile ja solidaarsusele, kahju heastamisele, hüvitustele ja abile;
- V. arvestades, et on väga tähtis, et õiglus võidutseks, süüdlased toodaks kohtu ette ja terrorikuriteod ei jääks karistamata, ning arvestades, et ohvrite kui kohtuprotsessi tunnistajate olukord nõuab erilist tähelepanu;
- W. arvestades, et terrorismivastase võitluse poliitika demokraatliku õiguspärasuse olulised tegurid on aruandekohustus ja vastutus; arvestades, et eksimusi, õigusvastaseid tegusid ning rahvusvahelise ja inimõigustealase õiguse rikkumisi tuleb uurida ja kohtu ette tuua;
- X. arvestades, et terrorismivastaste meetmete juures tuleb kaitsta Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja et kõik selles valdkonnas võetavad meetmed on vastastoimes kodanikuvabadustega;
- Y. arvestades, et terrorismivastase võitluse poliitika üheks peamiseks tunnusjooneks on saanud massiline järelevalve, ning arvestades, et terrorismi tõkestamiseks kasutatakse ulatuslikku isikuandmete kogumist, avastamise ja identifitseerimise tehnoloogiaid, seiret ja jälgimist, andmehankimist ja profileerimist ning riski- ja käitumisanalüüsi; arvestades, et nende vahenditega kaasneb töendamiskohustuse kodanikele ülekandumise oht; arvestades, et nimetatud vahendite tulemuslikkus ja edukus terrorismi tõkestamisel on kaheldav; ning arvestades, et asutustevaheline teabevahetus on ebapiisav;

Kolmapäev, 14. detsember 2011

- Z. arvestades, et riigiasutused kasutavad üha enam äriliseks või eraotstarbeks kogutud andmeid; arvestades, et eri valdkondade eraettevõtted on kohustatud säilitama ja väljastama oma kliendiandmebaasides olevaid isikuandmeid; arvestades, et andmete säilitamise ja taasesitamisega kaasnevad märkimisväärsed jooksvad ja infrastruktuuri tegevate investeeringute kulud;
- AA. arvestades tungivat vajadust leida profileerimise kontseptsioonile ühtne, asjaomastel põhiõigustel ja andmekaitseõueteel põhinev õiguslik määratlus, et vähendada ebaselgust küsimuses, millised tegevused on keelatud ja millised mitte,

Üldised kaalutlused

1. väljendab heameelt komisjoni teatise üle ning kinnitab, et see peab olema seotud ELi tulevase sisejulgeoleku strateegiaga; kahetseb siiski, et selle reguleerimisala on suhteliselt kitsas, piirdub kokkulepitud poliitikameetmete rakendamisega ning ei hõlma liikmesriikide terrorismivastase võitluse poliitikat või siseriiklikke meetmeid Euroopa või rahvusvahelisel tasandil kokku lepitud poliitika ülevõtmiseks, samuti asjaolu, et ei ole lähemalt uuritud võimalikke õiguslikke tühikuid või ELi tasandil vastu võetud terrorismivastaste meetmete ja vahendite kattumise või üksteise dubleerimise võimalusi; rõhutab, kui tähtis on ELi ja liikmesriikide tasandil järjekindel lähenemine sisejulgeoleku, eriti terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse küsimustes tehtud algatustele;
2. taunib ka asjaolu, et teatis ei hõlma piisavalt ega arenda põhjalikumalt edasi lisaks õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadile ka teiste peadirektoraatide (nt energeetika ja transpordi peadirektoraadi, ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi või siseturu ja teenuste peadirektoraadi) võetud meetmeid ning ei anna selget ettekujutust sellest, milline on meetmete vastasmõju, kus need kattuvad või kus leidub tühikuid; on seisukohal, et kõiki eelnimetatud tasandeid tuleb samuti arvesse võtta, kuna üleeuroopalised, riiklikud ja rahvusvahelised meetmed täiendavad üksteist ning üksikute meetmete hindamine ei anna täielikku pilti terrorismivastase võitluse poliitika mõjust Euroopas;
3. peab kahetsusväärseks, et lasti käest võimalus selgitada, kuidas sobivad ELi terrorismivastase võitluse strateegiasse teatavad ELi terrorismivastase võitluse vahendid, näiteks andmete säilitamine, broneeringuinfo ja SWIFTi kokkulepe;
4. arvab, et kõnealuses valdkonnas peaks ELi poliitikas, liikmesriikide vastavate poliitikate rakendamisel ning koostöös kolmandate osapoolte ja riikidega alati olema suunanäitajaks põhiõiguste harta;
5. rõhutab, et Euroopa Liidu, selle liikmesriikide ja partnerriikide rahvusvahelise terrorismi vastase võitluse strateegia aluseks peaks olema õigusriigi põhimõte ja põhiõiguste austamine; toonitab ka, et liidu välistegevus rahvusvahelise terrorismi vastu võitlemisel peaks olema suunatud eeskätt ennetamisele, ning juhib tähelepanu vajadusele edendada dialoogi, sallivust ja mõistmist eri kultuuride, tsivilisatsioonide ja religioonide vahel;
6. tuletab meelde, et terrorismivastase võitluse poliitika peaks vastama vajalikkuse, tulemuslikkuse, proportsionaalsuse, kodanikuvabaduste, õigusriigi ning demokraatliku järelevalve ja aruandekohustuse alastele nõuetele, mida EL on kohustunud järgima ja arendama, ning et nimetatud nõuetele vastavuse kontrollimine peaks olema kõigi ELi terrorismivastaste pingutuste hindamise lahutamatu osa; on seisukohal, et nimetatud poliitikat tuleb arendada kooskõlas ELi esmase õiguse säetega ja kõige tähtsamaks pidada Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õiguste austamist;
7. kinnitab veel kord, et piirangumeetmed terrorismiga seotud või sellega tegelevate füüsiliste või juriidiliste isikutega seotud vara ja rahaliste vahendite konfiskeerimiseks, arestimiseks ja külmutamiseks võivad olla terrorismi vastu võitlemisel kasulikud, kuid need peavad olema täielikult kooskõlas põhiõiguste hartaga ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 75;

Kolmapäev, 14. detsember 2011

8. on seisukohal, et terroritegevuse ennetamine, jälitamine ja kohtu ette toomine on ELi tasandil keskse tähtsusega poliitikavaldkonnad ning peavad olema osa süsteemsest kavast, mis põhineb mitte hädaolukorra nõuetel, vaid sidusal, vajadustepõhisel strateegial, need peavad olema tulemuslikud ja kulutõhusad ning hoidma ära pädevate institutsioonide, asutuste ja organite meetmete dubleerimist ja funktsioonide kattumist;
9. rõhutab, et kümme aastat toiminud ELi terrorismivastase võitluse poliitika hindamine peaks viima selgelt määratletud poliitiliste eesmärkide püstitamiseni;
10. on seisukohal, et terrorism on pidevalt arenev nähtus ning selle vastu tuleks astuda terrorismivastase võitluse poliitikaga, mis suudab seda asjaolu arvestada;
11. peab õigeks otsust süvendada ja arendada terrorismivastase võitluse strateegia nelja põhiaspekti – väldi, kaitse, jälita ja reageeri;
12. arvab, et terroritegevuse tõkestamine, uurimine ja kohtu ette toomine peaks põhinema politsei- ja õigusalase koostöö tugevdamisel ELi tasandil, millega kaasneb täielik parlamentaarne kontroll ning kõrgetasemelise ühtsete menetluslike tagatiste kogumi tegevuskava täielik ja õigeaegne koostamine;
13. on seisukohal, et kohtu- ja politseiasutustes peab olema prioriteediks koolitus ja teadlikkuse tõstmine eesmärgiga parandada kogu Euroopa Liidu ulatuses valmisolekut terrorismivastaseks võitluseks;
14. märgib sellega seoses, kui tähtis on liikmesriikide koostöö OLAFiga ning teiste selliste ELi asutustega nagu Europol, Eurojust ja CEPOL;
15. kutsub komisjoni hindama täies ulatuses terrorismivastase võitluse poliitikat ja vastu võetud meetmeid ning keskenduma edasistele ülesannetele, sealhulgas Europoli ja Eurojusti reformimisele Lissaboni lepingust tulenevate uute võimaluste valguses, tõendite hankimise ja juurdluste korraldamise ühtsete normide vajalikkusele, ühiste uurimisrühmade täielikule rakendamisele, politsei- ja õigusalase koolituse ELi raamistiku tugevdamisele ning nõuetekohasele kaasamis- ja integreerimispoliitikale;
16. on seisukohal, et terrorismivastased meetmed peavad vastama ohutasemele ning neid tuleb kohandada vastavalt selle tõusule või alanemisele; märgib, et valitsuse lisavolitusi ja uusi valitusasutusi hõlmavad terrorismivastased meetmed tuleb kavandada nii, et neid saaks olukorrast sõltuvalt nii laiendada kui ka piirata;
17. tuletab meelde, et nagu komisjoni teatistes rõhutatakse, on kõige tõsisemaks ja jätkuvaks pikaajaliseks ohuks radikaliseerumine ja värbamine, need on teljeks, millele EL peab oma terrorismiennetusstrateegias keskenduma, et võidelda terrorismi allikate vastu; rõhutab, et investeerimine rassismi ja diskrimineerimise vastasesse poliitikasse on otsustav abinõu radikaliseerumise ja potentsiaalsete terroristide värbamise probleemi lahendamisel ja ennetamisel;
18. tuletab meelde arvukate, sageli osalt ELi ja liikmesriikide poolt kaasrahastatavate VVOde ja kodanikuühiskonna olulist panust sotsiaalmajanduslikku arengusse, rahu kindlustamisse, riikide ülesehitamisse ja demokraatiseerimisse, millel kõigil on suur tähtsus võitluses radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastu;

Kolmapäev, 14. detsember 2011

19. nõuab laiaulatusliku strateegia loomist rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse, uimastiäri ja terrorismi vaheliste seoste käsitlemiseks; ning õhutab pidevalt analüüsima mitmekesisustumise, radikaliseerumise ja värbamise uusi jooni ja suundumusi ning rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide rolli terrorismi rahastamisel;
20. sellega seoses nõuab komisjonilt ja liikmesriikidelt äärmusluse tõutu peatamist;
21. juhhib tähelepanu vajadusele laiendada ja arendada olemasolevaid ja uusi terrorismivastase võitlusega seotud strateegilisi partnerlussuhteid väljaspool Euroopat asuvate riikidega tingimusel, et seejuures austatakse inimõigusi; rõhutab liidu ja USA vahelist strateegilist koostööd, märgib vajadust teha koostööd ka teiste partneritega ning kordab, et EL peab tähtsaks kodanike isikuandmete ja nende inimõiguste ja kodanikuõiguste kaitset,
22. rõhutab, et terrorismivastane võitlus moodustab lahutamatu osa liidu suhetest kolmandate riikidega; palub riikide läbikukkumise vältimiseks suurendada järgmises stabiliseerimisvahendis terrorismivastast võitlust toetavate meetmete rahastamist; nõustub, et sellega seoses on prioriteetsed piirkonnad Lõuna-Aasia, eriti Pakistan ja Afganistan, Saheli regioon (Mauritaania, Mali, Niger), Somaalia ja Jeemen; tervitab Saheli piirkonna julgeoleku ja arengu Euroopa Liidu strateegia tutvustamist 21. märtsil 2011 ja kutsub nõukogu üles strateegiat Euroopa Parlamendiga konsulteerides vastu võtma; väljendab heameelt rahvusvahelistesse lepetesse terrorismivastaste sätete lisamise üle;
23. kutsub komisjoni, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning nõukogu rakendama kiireid meetmeid seoses Lissaboni lepinguga sisse viidud solidaarsusklausliga;
24. rõhutab, kui tähtis on määratleda ühtne normide kogum konkreetselt terroriohvrite, sealhulgas tunnistajate toetamiseks ja abistamiseks, seda ka seoses ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded (KOM(2011)0275);

Hindamine ja kaardistamine

25. rõhutab, et viimase kümnendi terrorismivastase võitluse poliitika nõuetekohasel hindamisel tuleks eeskätt uurida, kas ELis võetud terrorismi tõkestamise ja selle vastu võitlemise meetmed on põhinenud tõenditel (mitte oletustel), lähtunud vajadusest, olnud ühtsed ja moodustanud osa ELi terviklikust terrorismivastase strateegiast, ning tuginenud põhjalikule ja täielikule, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 70 kohaselt läbi viidud hindamisele, mille puhul komisjon annab aru Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide terrorismivastase tegevuse järelevalve eest vastutavate komisjonide ühiskohtumisel kuue kuu jooksul pärast uuringu tellimist, tuginedes asjaomastelt organisatsioonidelt ja asutustelt (nt Europol, Eurojust, Põhiõiguste Amet, Euroopa Andmekaitseinspektor, Euroopa Nõukogu ja Ühinenud Rahvaste Organisatsioon) tellitavatele aruannetele;
26. toetab terviklikku ja kõikehõlmavat lähenemist terrorismivastase võitluse poliitikale, soovitades Euroopa julgeolekustrateegia ja sisejulgeolekustrateegia ühtlustamist ning justiits- ja siseküsimuste nõukogu struktuuride, asutuste ja Euroopa välis teenistuse vaheliste olemasolevate kooskõlastamismehhanismide tugevdamist; rõhutab, et hea luure on terrorismi vastu võitlemisel ülitähtis ning et ELil on unikaalsed võimalused hõlbustada luureandmete vahetamist liikmesriikide vahel, tingimusel et selline koostöö tugineb nõuetekohasele õiguslikule alusele ja korrapärasele otsustamismenetlusele, kuid et see tegevus peab alluma samadele

Kolmapäev, 14. detsember 2011

aruandekohustuse nõuetele, mis kehtivad liikmesriikides; rõhutab seejuures, et kõigi olemasolevate tehniliste vahendite kõrval jääb inimluure terrorivõrgustike vastases võitluses ja rünnakute õigeaegsel ennetamisel asendamatuks;

27. palub, et komisjon koostaks avalikult kättesaadava teabe ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 70 kohaselt liikmesriikidelt saadava teabe alusel põhjaliku ja üksikasjalise hindamisaruande, mis sisaldab vähemalt alljärgnevat:

a) selge analüüs, milles käsitletakse terroriohu (vastavalt nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuses 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta esitatud mõistele) vastaseid samme, terrorismivastaste meetmete raamistiku tulemuslikkust, julgeolekutühikuid, ennetustegevust, vastutuselevõtmist ning julgeoleku suurenemist Euroopas, sealhulgas ELi asutuste tegevuse tulemuslikkust ja proportsionaalsust;

b) terroritegevust ja terrorismivastast tegevust iseloomustavad faktid, arvud ja suundumused;

c) täielik ülevaade terrorismivastaste meetmete kumuleeruvast mõjust kodanikuvabadustele ja põhiõigustele, ELi vahetult mõjutavatest kolmandate riikide meetmetest, kõigist välissuhetega seotud kõnealuse valdkonna meetmetest ning Euroopa Inimõiguste Kohtu, Euroopa Kohtu ja riiklike kohtuorganite pretseden-diõigusest;

28. palub komisjonil kindlaks teha, millistel meetmetel on ka muid eesmärke peale terrorismivastase võitluse või kus lisati algele terrorismivastase võitluse eesmärgile veel teisi, nagu näiteks õiguskaitse, sisse-rändepoliitika, tervishoid või avalik kord (nn missioonide laienemine ja funktsioonide laienemine);

29. palub komisjonil koostada põhjalik ja täielik ülevaade kõigist Euroopa praegustest terrorismivastastest tegevuspoliitikatest, keskendudes eelkõige ELi õigusaktidele ning sellele, kuidas need on üle võetud ja ELi tasandil rakendatud; koostöö parandamiseks ELi poliitika hindamisel palub samal ajal liikmesriikidel hinnata põhjalikult oma terrorismivastase võitluse poliitikat, keskendudes eelkõige selle koostoimele ELi poliitikaga, poliitikate kattumisele ja lünkadele, sealhulgas koostada võrdlustabelid, kus näidatakse, milliste liikmesriikide õigusnormide kaudu võetakse üle ELi õigusnormid, ning teha seda ettenähtud tähtjaks, nagu andmete säilitamise direktiivi puhul;

30. palub, et komisjon koostaks avalikult kättesaadava teabe ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 70 kohaselt liikmesriikidelt saadava teabe alusel põhjaliku ja üksikasjaliku ülevaate kõigist Euroopa Liidu, liikmesriikide ja eraettevõtete poolt terrorismivastase suunitlusega meetmetele otseselt või kaudselt kulutatud vahenditest, hõlmates sellega spetsiifiliselt terrorismivastast tegevust, terrorismivastase võitluse IT-spetsialiste, süsteeme ja andmebaase, põhiõiguste kaitset, andmekaitset, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete kaitset, terrorismivastaste teadusuuringute rahastamist, vastavate ELi eelarve ridade kujunemist pärast 2001. aastat ning ka kolmandate riikide eraldatud vahendeid;

31. kutsub komisjoni üles kontrollima terrorismivastaste meetmete rakendamise nõuetekohasust ning esitama tulemused korrapäraselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule;

32. kutsub komisjoni üles koostama uuringut erasektori kantavate terrorismivastase võitluse poliitika kulude kohta ning ülevaadet sektoritest, kellele see poliitika on kasulik;

Kolmapäev, 14. detsember 2011

Demokraatlik kontroll ja aruandekohustus

33. palub, et komisjon koostaks avalikult kättesaadava teabe ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 70 kohaselt liikmesriikidelt saadava teabe alusel uuringu selle väljaselgitamiseks, kas terrorismivastase võitluse poliitika üle teostatakse tulemuslikku demokraatlikku kontrolli ja mis sisaldab vähemalt alljärgnevad:

- a) põhjalik hindamine, et kindlaks teha, kas liikmesriikide parlamentidel või siis Euroopa Parlamendil on olnud täielikud kontrolliõigused ja -vahendid, näiteks juurdepääs teabele, piisavalt aega põhjaliku menetluse läbiviimiseks, õigus muuta esitatud ettepanekuid terrorismivastase võitluse meetmete (ka rahvusvahelistes valitsustevahelistes ja valitsusvälistes organites kokkulepitud meetmete) kohta, ELi (rahastatud) õigusloomevälised vahendid, näiteks teadusuuringute programmid, ja kolmandates riikides võetud ning ELi mõjutavad meetmed;
- b) hinnang, kas terrorismivastase võitluse meetmed tuleb läbi vaadata, et põhjalikult hinnata nende proportsionaalsust;
- c) ülevaade dokumentide salastamisest, salastamise arengusuundadest ning andmed terrorismivastase võitlusega seotud dokumentidele juurdepääsu võimaldamise kohta;
- d) ülevaade luureagentuuride (ELi vaatluskeskus (SITCEN), valveteenistus (Watch-Keeping Capability), kriisikeskus (Crisis Room), nõukogu teabevahetuskeskus (Clearing House) ja sisejulgeoleku komitee (COSI)) vahelise piiriülese koostöö demokraatliku kontrollimise vahenditest;

34. nõuab veel, et terrorismivastaste meetmete puhul järgitaks proportsionaalsuse põhimõtet ja kodanike põhiõigusi ning et kõik sellised meetmed oleksid vastavuses õigusaktide ja õigusriigi põhimõtetega;

35. kutsub komisjoni, liikmesriike ja pädevaid õigusasutusi vähemagi kahtluse või vastavate tõendite korral uurima mis tahes ebaseaduslikke tegusid ning inimõiguste, rahvusvahelise õiguse ja õiguskorra rikkumisi ning kutsub liikmesriike tagama selliste rikkumiste heastamist;

36. ootab Euroopa riikide territooriumi väidetavat kasutamist LKA poolt vangide transpordiks ja ebaseaduslikuks vahi all hoidmiseks käsitleva Euroopa Parlamendi komisjoni järelehindamise aruande järeldusi ja nõuab parlamendi kõigi asjakohaste soovitude täitmist;

37. rõhutab, et EL peab aitama Ameerika Ühendriikidel leida sobivaid lahendusi Guantánamo sulgemiseks ja selle kinnipeetavate üle õiglase kohtumõistmise tagamiseks;

38. seoses sellega nõuab tungival, et nõukogu ja komisjon võtaksid musta nimekirja kandmise ja varade külmutamise meetmete läbivaatamisel arvesse eriti VVOde ja kodanikuühiskonna seisukohti, tagamaks, et VVOsid ei kantaks nimekirja n-õ assotsiatsioonide põhjal ning ei takistataks asjatult nende koostööd oma partnerorganisatsioonidega;

39. on teadlik komisjoni apellatsioonikaebusest Üldkohtu otsuse peale hiljutises kohtuasjas Kadi komisjoni vastu; palub kõigil osapooltel sanktsioonide kord põhjalikult läbi vaadata ning tagada selle täielik kooskõla rahvusvaheliste inimõiguste standardite ja õigusriigi põhimõtetega tulenevalt kogu asjaomasest pretsedendiõigusest; on seisukohal, et neid, kelle vastu sanktsioonid on suunatud, tuleks teavitada nende karistamise põhjustest ning võimaldada neil otsust edasi kaevata;

Kolmapäev, 14. detsember 2011

40. juhul kui õiguskaitsese eesmärgil isikuandmete kogumine toimub ilma piisava õigusliku aluseta, eeskirjade vastaselt või ebaseaduslikult, palub komisjonil ja nõukogul korraldada sellise andmete kogumise suhtes juurdlus;

Järelevalve ja profileerimine

41. nõuab tungivalt, et komisjon viiks läbi kohustusliku proportsionaalsuse testi ja koostaks täieliku mõjuhindangu iga ettepaneku kohta, mis hõlmab ulatuslikku isikuandmete kogumist, avastamise ja identifitseerimise tehnoloogiat, seiret ja jälgimist, andmehankimist ja profileerimist, riski- ja käitumisanalüüsi või muid sarnaseid tehnikaid;

42. rõhutab vajadust parandada andmete kasutamist: andmete kogumist tohiks lubada ainult juhul, kui on selgelt tõendatud, et see on vajalik, ei vii muude olemasolevate meetmete dubleerimisele ning puuduvad muud, vähem sekkuvad meetmed, ning ka siis minimaalse andmehulga osas ja vaid rangelt piiritletud eesmärgil, ning juhul kui oluliselt parandatakse andmete jagamist ja töötlemist;

43. palub Euroopa andmekaitseinspektoril ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametil anda aru põhiõiguste ja isikuandmete kaitstuse kohta Euroopa Liidu terrorismivastases võitluses;

44. nõuab komisjonilt ja nõukogult tungivalt täielikku selgitust kõrge esindaja ja terrorismivastase võitluse koordinaatori vahelise tööjaotuse kohta;

45. palub terrorismivastase võitluse koordinaatoril koostada aruanne inimluure kasutamisest ja koostööst välisriikide luureteenistustega Euroopa terrorismivastase võitluse poliitika raames;

46. palub komisjonil esitada ettepanekud kodanikuvabaduste, läbipaistvuse ja demokraatliku kontrolli tugevdamiseks terrorismivastase võitluse poliitika kontekstis – näiteks võiks dokumentide kättesaadavuse parandamiseks koostada ELi teabevabaduse seaduse ning tugevdada Põhiõiguste Ametit, Euroopa andmekaitseinspektori institutsiooni ja artikli 29 alusel loodud töörihma;

47. palub komisjonil esitada muudatusettepanekud viimati 2008. aastal muudetud nõukogu raamotsusele 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta, et parandada inimõiguste ja põhivabaduste kaitse taset, muu hulgas ajakohastada terroriakti mõistet ning siduda see paremini praeguste ELi tasandi inimõiguste alaste dokumentide, eeskätt põhiõiguste hartaga;

48. kutsub komisjoni üles võtma kasutusele profileerimise ühtse õigusliku määratluse;

49. palub komisjonil Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 16 alusel ja ilma et see mõjutaks Euroopa Liidu lepingu artiklis 39 ettenähtud erieeskirjade kohaldamist, esitada ettepanek andmekaitse õigusliku raamistiku kohta, mis hõlmaks ka ühist välis- ja julgeolekupoliitikat;

*

* *

50. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.